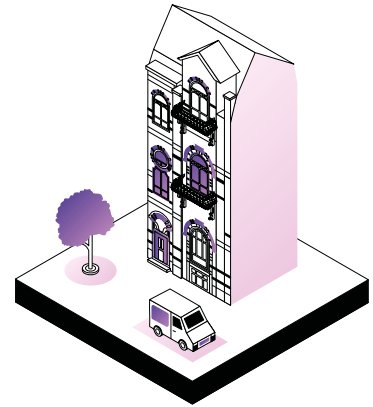

ERFGOED

Premie klein erfgoed

Bijgewerkt in juni 2025

De talrijke decoratieve elementen aan de gevels en in de voortuintjes van Brusselse huizen, ook wel "klein erfgoed" genoemd, verrijken de openbare ruimte en onze leefomgeving. Deze elementen, getuigen van oud vakmanschap, dragen bij tot het typerende uitzicht en de originaliteit van een gebouw.

Het Brussels Gewest moedigt de restauratie en het behoud ervan aan door een premie¹ toe te kennen. De details hiervan, evenals enkele voorbeelden van subsidieerbare elementen, staan in deze fiche.

Wat is klein erfgoed?

Klein erfgoed wordt gedefinieerd in het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening². Het omvat:

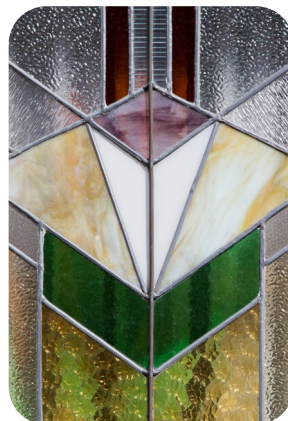
- de sierelementen bevestigd aan de straatgevel, aan de deur of aan de ramen
(*sgraffiti, mozaïeken, keramieken, glas-in-lood, borstweringen van balkon, balustrades, bewerkte consoles die de balkons ondersteunen, deksels van steigergaten, brievenbussen, handgrepen, deurbellen, enz.*)
- het uitzonderlijk buitenschrijnwerk van de gevel van het gebouw aan de straatzijde
(*deuren, ramen, bow-windows, beeldhouwde elementen van kroonlijsten, enz.*)
- de bijzonder opmerkelijke elementen die integraal deel uitmaken van de omheining of de decoratie van de aan de straatzijde gelegen voortuintjes, vóór het gebouw (*smeedwerk, mozaïeken, keramieken, enz.*)
- bomen die zijn ingeschreven in de inventaris van het onroerend erfgoed³.

Metalen deur

Houten raam

Glas-in-loodraam

Versiering van borstwering in blauwe hardsteen

¹ Pagina over de premie klein erfgoed op de website erfgoed.brussels

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van de voorwaarden voor het toekennen van een subsidie voor werken tot behoud van het klein erfgoed op ejustice.just.fgov.be

² Definitie van klein erfgoed in het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (artikel 206, 11° - pagina 163) via stedenbouw.irisnet.be

³ Deze fiche gaat niet over de subsidie voor ingrepen aan opmerkelijke bomen. Voor meer info: Artikel urban – opmerkelijke bomen via urban.brussels

De premie klein erfgoed in het kort

- Dekt de **restauratiewerken** van nog bestaande originele decoratieve elementen – en niet louter het onderhoud of de identieke reconstructie!
- Vergoedt **50 % tot 75 %** van het bedrag (excl. btw) van de in aanmerking komende werken met een maximum van € 10 000 tot € 15 000 per eenheid (privatieve of gemeenschappelijke delen) om de 5 jaar.
- Moet worden aangevraagd en goedgekeurd **vóór** de uitvoering van de werken.

Wie komt in aanmerking voor de premie en wat is het bedrag?

Elke eigenaar/eigenares, natuurlijke of rechtspersoon, of mede-eigenaar/mede-eigenares, houder/houdster van een zakelijk recht of een handelshuur, ongeacht of hij of zij openbaar of particulier is, en ongeacht of hij of zij het goed al dan niet bewoont, komt in aanmerking voor de premie:

- via een individueel dossier voor werken aan privatieve delen: ramen, privatieve balkons, enz.
- via een gezamenlijk dossier (in geval van mede-eigendom) voor werken aan de gemeenschappelijke delen: sgraffiti, kroonlijst, voordeur, voortuintje, enz.

Basisbedrag

50 % van het bedrag excl. btw,
met een maximum van € 10 000/ eenheid¹ /
5 jaar²

Verhoogd bedrag

75 % van het bedrag excl. btw,
met een maximum van € 15 000/eenheid¹ /
5 jaar²

¹ Privatieve eenheid (privatieve kavel) of gemeenschappelijke eenheid (gedeelte van de mede-eigendom zoals vastgelegd in de akte)

² Binnen de grenzen van de beschikbare begrotingsmiddelen

De verhoging van 75 % is bedoeld voor:

- de particuliere aanvragers en particuliere aanvragesters met een inkomen van minder dan € 40 000 (plafond verhoogd met € 2500 per persoon ten laste)
NB: gezamenlijk belastbaar inkomen, gecumuleerd, van het gezin of de gezinnen, vermeld in de aanslagbiljetten.
- de gebouwen gelegen in een actief duurzaam wijkcontract (zie pagina 4)
NB: meest voorkomende verhoging voor mede-eigendommen.
- de openbare aanvragers en openbare aanvragesters

Welke werken komen in aanmerking?

De premie wordt toegekend voor de kosten in verband met de restauratiewerken van elementen van klein erfgoed en de voorstudies die nodig zijn voor de uitvoering daarvan (historische studies, enz.)

De kosten voor de stellingen kunnen worden opgenomen in verhouding tot de werken die in aanmerking komen.

ENKELE VOORBEELDEN VAN TE RESTAUREREN ELEMENTEN VAN HET KLEIN ERFGOED

Kroonlijst met lijstwerk versierd

Bas-reliëf

Borstwering van balkon

Sgraffito

Versiering in keramiek

! Komen niet in aanmerking

Reconstructie van volledig verdwenen elementen, identieke kopieën (behalve voor een ontbrekend element van een reeks), reeds aangevangen of uitgevoerde werkzaamheden, onderhoudswerkzaamheden, werkzaamheden ter verbetering van de prestaties op het vlak van energie, akoestiek en veiligheid.

Voorbeelden: het herschilderen van het schrijnwerk, het plaatsen van een veiligheidsslot op een voordeur of het plaatsen van dubbele beglazing in een oud raam.

Hoe kunt u een premie aanvragen?

Het aanvraagdossier bevat onder meer:

- Het ingevulde [aanvraagformulier](#) ,
- Een gedetailleerd bestek, dit vermeldt een prijs voor elke post, de aard van de werken of prestaties, de gebruikte materialen, de geplande technieken en afwerking
- Gedateerde kleurenfoto's,
- Een door de bank verstrekt attest van de rekeninghouder, bij te voegen in pdf-formaat,
- Eventuele bijlagen voor de verhoging van de premie (bewijzen van inkomen (aanslagbiljet), gezinssamenstelling, enz.).

De volledige lijst van documenten die bij de aanvraag moeten worden gevoegd is opgenomen in kader VII van het aanvraagformulier voor de premie klein erfgoed (p. 8).

Het dossier wordt per post of per e-mail ingediend bij de Dienst Cultureel Erfgoed van urban.brussels:

Urban.brussels

Directie Cultureel Erfgoed

Brussel Stedenbouw
en Erfgoed
Arcadia – Kunstberg 10-13
1000 Brussel

klein.erfgoed@urban.brussels

Wat zijn de behandelingstermijnen?

- **VÓÓR de werkzaamheden:** verzending van de aanvraag.
- **Binnen de 30 dagen** beslist de administratie over de volledigheid en ontvankelijkheid van het dossier
- **Binnen de 60 dagen** die volgen wordt de beslissing tot voorlopige toekenning van de premie ter kennis gebracht*

De werkzaamheden kunnen pas beginnen na ontvangst van het akkoord!

- **Binnen de 18 maanden**, uitvoering en voltooiing van de werkzaamheden.
- **Binnen de 12 maanden** na het einde van de werkzaamheden, verzending van de bewijsstukken van het einde van de werf.
- **Binnen een termijn van 6 weken** na ontvangst van de documenten wordt de premie uitbetaald*.
- **Gedurende 10 jaar** mag het gesubsidieerde element niet gewijzigd worden.

* Binnen de grenzen van de beschikbare begrotingsmiddelen

Op zoek naar een ambachtsman of ambachtvrouw voor uw werken?

Raadpleeg het Register van de beroepen van het architecturaal patrimonium:

www.patrimoine-metiers.be

Deze website stelt meer dan 160 professionals voor die actief zijn in het Brussels Gewest.

Hulp nodig?

Homegrade kan u begeleiden bij:

- Het controleren of een element of werkzaamheden in aanmerking komen voor de premie klein erfgoed
- Het controleren van uw dossier voordat het wordt ingediend
- Het analyseren van uw offertes
- Het geven van technisch advies over de geplande werkzaamheden

Aarzel niet onze website homegrade.brussels te raadplegen voor een antwoord op uw vragen.

Indien u niet vindt wat u zoekt of indien u meer informatie wenst, neem dan rechtstreeks contact met ons op via ons contactformulier, per telefoon of via ons Infopunt.

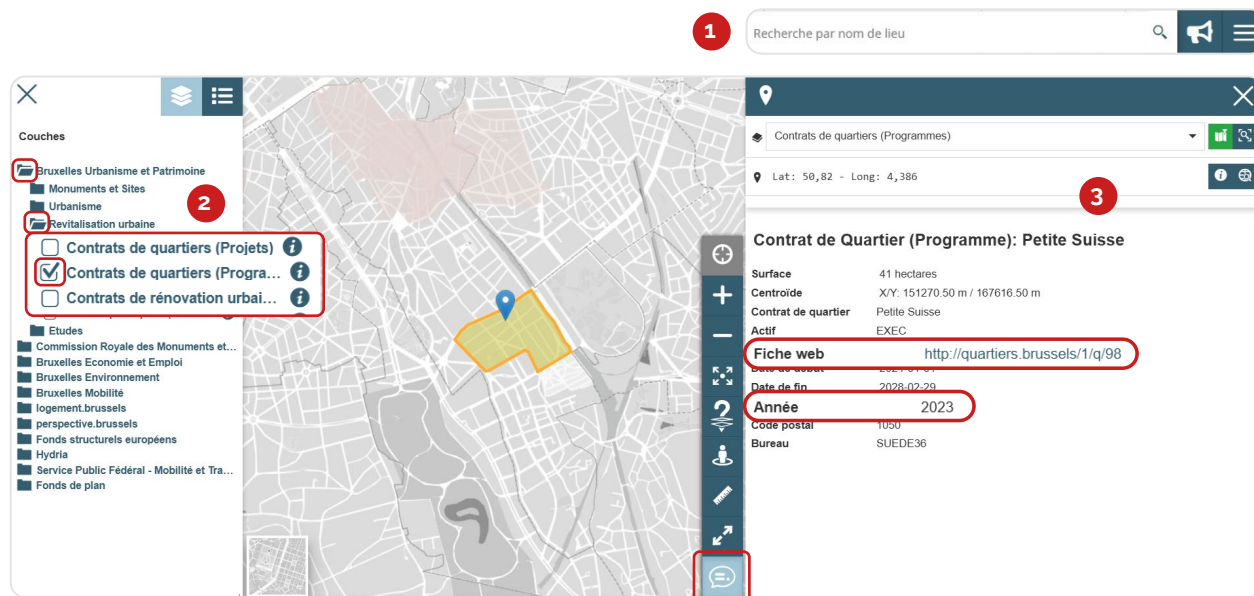

Controleer of uw gebouw is opgenomen in de perimeter van een actief duurzaam wijkcontract

Gebouwen die binnen een perimeter van een lopend duurzaam wijkcontract gelegen zijn kunnen in aanmerking komen voor een verhoging van het premiebedrag tot 75 %.

Bezoek gis.urban.brussels, de cartografische website van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

Screenshot van de cartografische website van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (gis.urban.brussels)

- 1 Voer het adres van het goed in de balk rechtsboven in.
- 2 Activeer de informatielaag " ☒ Wijkcontract" in de linkerbalk via het tabblad " Brussel -Stedenbouw en Erfgoed"/"stedelijke herwaardering". De wijkcontracten zijn groen en oranje gekleurd.
- 3 Controleer of het wijkcontract nog actief is: gebruik de tool "bevragen" en klik in het plan op uw goed. Er verschijnt een informatievenster met het jaar van het contract en een link "webfiche" die naar de volledige beschrijving op de website wijken.brussels leidt.

Auteurs: Céline Chéron en Céline Raulier

Hoe ons contacteren?

Telefoon

1810 of 02 219 40 60

Openingstijden beschikbaar op de website van Homegrade

Loket

Queteletplein 7 - 1210 Brussel

Openingstijden beschikbaar op de website van Homegrade

Online

via het contactformulier

www.homegrade.brussels

leefmilieu
brussel
.brussels

urban.brussels